

នៅចំពោះមុខការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០៤/០២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសចស
ដាក់ទៅ : សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 21-Dec-2016, 15:15
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សម្ងាត់ អមដោយ ឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ដ៏ធំ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ កសចស: សម្ងាត់/Confidential
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:
ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:
ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:
ហត្ថលេខា:

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបអង្កេតដើម្បីដាក់ផែនទី និង
សម្ភារៈនៃសំណុំរឿង០០២ នៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២

<u>អ្នកដាក់ឯកសារ:</u>	<u>អ្នកទទួលឯកសារ:</u>	
សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ Nicholas KOUMJIAN	សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចៅក្រម យូ ប៊ិនឡេង ចៅក្រម Michael BOHLANDER	សហមេធាវី អា អាណ: ម៉ូ លុជ្ស Richard ROGERS Göran SLUITER
<u>ចម្លងជូន:</u>		
សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ជា លាង	មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៃសំណុំរឿង០០៤/០២ ទាំងអស់	

I. សេចក្តីផ្តើម

- 1. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“សហព្រះរាជអាជ្ញា”) សូមស្នើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (“សចស”) ដាក់សម្ភារៈទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២ ដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ទៅនឹងកិច្ចស៊ើបសួរលើ អោ អាន។ សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានថា សំណើនេះគឺមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់ និងពន្យល់អំពី មូលហេតុដែលកិច្ចស៊ើបសួរនេះចាំបាច់សម្រាប់ធ្វើការស៊ើបអង្កេត។¹

II. ប្រវត្តិវិវឌ្ឍន៍

- 2. នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥ និងថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរ ជាតិ (“សចសអ”) បានជូនដំណឹងដល់ អោ អាន ថាមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ និងស្របគ្នាថា គាត់អាចមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយ ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅភូមិភាគ កណ្តាល រួមទាំង ការធ្វើមនុស្សឃាត ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទារុណកម្ម ការធ្វើទុក្ខបុក ម្នេញទៅលើខ្លាំងខាងក្នុង និងអតីតទាហាន លន់ នល់ ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងអំពើប្រល័យ ពូជសាសន៍ចាម និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗទៀត រួមទាំងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ។²
- 3. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦ សចសអ បានណែនាំសហព្រះរាជអាជ្ញាឱ្យអនុវត្តតាមនីតិវិធីថ្មី នៅពេលដែលដាក់សំណើសុំដាក់ឯកសារសម្ងាត់ពីសំណុំរឿង០០២ ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤។³ ខណៈដែលពីមុនមក សហព្រះរាជអាជ្ញាបានផ្អែកលើអង្គហេតុដែលថាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានអនុញ្ញាតឱ្យ សចស ចូលមើលឯកសារសម្ងាត់ទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង០០២ នីតិវិធីដែល កែប្រែថ្មីនេះ តម្រូវឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាទទួលការអនុញ្ញាតពីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីដាក់

¹ ដូចដែលត្រូវបានតម្រូវដោយវិធានផ្ទៃក្នុង និងអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ សូមមើល អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា, វិធាន ផ្ទៃក្នុង (វិ. ៩), ដែលត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញនៅថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥, វិធាន ៥៥(៥), ៥៥(១០) និង ៥៥(៦)។ សំណុំ រឿង០០២-D164/3/6 សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេច លើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុង ប្លាំងផ្ទុករួម, ១២ វិច្ឆិកា ២០០៩, កថាខណ្ឌ៤៣។ សំណុំរឿង០០២-D164/4/13 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង ដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុងប្លាំងផ្ទុករួម, ១៨ វិច្ឆិកា ២០០៩, កថាខណ្ឌ៤៤។

² D242 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយនៃការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូងរបស់លោក អោ អាន, ២៧ មីនា ២០១៥។ D303 កំណត់ហេតុនៃការបង្ហាញខ្លួនម្តងទៀតរបស់ អោ អាន, ១៤ មីនា ២០១៦។

³ D322/6 សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ យីម ទិត្យ សុំព័ត៌មាន និងឯកសារបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិសុំដាក់សម្ភារៈស្តីពីគោលនយោបាយរបស់ បកក ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤, ១៦ កញ្ញា ២០១៦ (“សេចក្តីសម្រេចថ្ងៃទី១៦ កញ្ញា”), កថាខណ្ឌ១២-១៤, ១៨។

បង្ហាញឯកសារសម្ងាត់នីមួយៗទៅឱ្យមេធាវីការពារក្តីមុនពេលស្នើសុំថា សចស ដាក់ឯកសារ ក្នុងសំណុំរឿង។ ដើម្បីអនុវត្តតាមសេចក្តីណែនាំរបស់ សចសអ នៅថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានស្វែងរកការអនុញ្ញាតពីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីដាក់បង្ហាញឯកសារ សម្ងាត់ដែលមានរៀបរាប់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក ទៅមេធាវីការពារក្តីនៃសំណុំរឿង០០៤ (អោ អាន និង យីម ទិត្យ)។⁴ បួនសប្តាហ៍ក្រោយមក នៅរសៀលថ្ងៃទី ៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងបានផ្តល់ការអនុញ្ញាត។⁵ ថ្ងៃបន្ទាប់ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់បង្ហាញឯកសារ សម្ងាត់ទាំងនោះទៅកាន់មេធាវីការពារក្តីនៃសំណុំរឿង០០៤ និងបានដាក់សំណើមួយសុំបន្ថែម សម្ភារៈសម្ងាត់ និងជាសាធារណៈទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤ (“សំណើដើម”)។⁶

- 4. នៅព្រឹកបន្ទាប់ នាថ្ងៃទី៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ភាគីបានទទួលដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ សចសអ បង្រួញកាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់មេធាវីការពារក្តីនៃសំណុំរឿង០០៤ ដើម្បីចម្លើយតបទៅនឹង សំណើដើមនោះ ដោយបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទកំណត់ត្រឹមម៉ោង ១២ ល្ងាច នៅថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦។⁷

⁴ ដូចបានបញ្ជាក់ដោយចំណុច “គ” នៅក្នុងកូឡេនទីពីរនៃឧបសម្ព័ន្ធ ក។ សូមមើលផងដែរ សំណុំរឿង០០២-E450 (សម្ងាត់) សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំការអនុញ្ញាតដើម្បីផ្តល់ឯកសារសម្ងាត់នៃសំណុំរឿង០០២ ដល់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នៃសំណុំរឿង០០៤, ១១ វិច្ឆិកា ២០១៦។

⁵ សំណុំរឿង០០២-E450/1 (សម្ងាត់) អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង មានចំណងជើងថា “សេចក្តីសម្រេចលើ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំការអនុញ្ញាតដើម្បីផ្តល់ឯកសារសម្ងាត់ក្នុងសំណុំរឿង០០២ ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ដល់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី” ថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ បានជូនដំណឹងនៅម៉ោង ៤:៣៤ ល្ងាច (អ៊ីម៉ែលនៃសេចក្តីជូនដំណឹងនេះត្រូវ បានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១)។

⁶ ឯកសារទាំងនោះត្រូវបានដាក់បង្ហាញតាមរយៈការភ្ជាប់ (link) ដែលបានផ្ញើក្នុងសារអ៊ីម៉ែលពីជំនួយការសហព្រះរាជអាជ្ញា នៃ កសច ទៅកាន់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អោ អាន និង យីម ទិត្យ នៅម៉ោង ១០:០៥ ព្រឹក នៅថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ២)។ សំណើទៅកាន់ កសចស ត្រូវបានដាក់នៅម៉ោង ១:១៨ ល្ងាច ជាឯកសារ D333 សំណើរបស់សហព្រះរាជ អាជ្ញាអន្តរជាតិសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដើម្បីដាក់ផែនទី និងសម្ភារៈនៃសំណុំរឿង០០២ ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤ (សូមមើល ទម្រង់បែបបទស្តីពីការដាក់ឯកសារ ភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៣)។ សំណើត្រូវបានជូនដំណឹងទៅកាន់ភាគីនៅថ្ងៃបន្ទាប់នៅម៉ោង ១១:២៦ ព្រឹក។

⁷ សូមមើល អ៊ីម៉ែល ពី មន្ត្រីផ្នែកច្បាប់របស់ កសចស ទៅកាន់ភាគី ផ្ញើនៅថ្ងៃទី៩ ធ្នូ ២០១៦ នៅម៉ោង ១០:៣៦ ព្រឹក (ភ្ជាប់ជា ឧបសម្ព័ន្ធ ៤)។

5. នៅថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ មេធាវីការពារក្តី យឹម ទិត្យ បានស្នើសុំតាមរយៈអ៊ីម៉ែលសុំឱ្យផ្តល់ជូន ពេលចំនួន ១០ ថ្ងៃពេញ គឺរហូតដល់ថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើ ដើមនេះ។⁸ សចសអ បានបដិសេធសំណើនោះ។⁹ ដូចគ្នានេះដែរ នៅថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ មេធាវីការពារក្តី អោ អាន បានដាក់ជាផ្លូវការនូវសំណើសុំទទួលបានពេល ១០ ថ្ងៃពេញដើម្បីដាក់ ចម្លើយតប។¹⁰
6. ក្រោយមក នៅរសៀលថ្ងៃនោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានជម្រាប សចស និងភាគីនៃសំណុំរឿង០០៤ ថា ខ្លួននឹងដកយកសំណើដើម និងដាក់ជូនទៅវិញក្នុងរយៈកាល១៥ថ្ងៃ ដែលបានអនុញ្ញាត នៅក្រោមវិធាន៦៦(១) ដើម្បីស្នើសុំនូវកិច្ចស៊ើបសួររបស់ស្រុកនៅក្រោយពេលបិទកិច្ចស៊ើបសួរ ដែល តាមហេតុការណ៍នេះ បានអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តីនូវពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឆ្លើយតបឱ្យ បានពេញលេញ។¹¹ សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីការដកចេញជាផ្លូវការ ត្រូវបានដាក់ជូននៅថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦¹² និងបានជូនដំណឹងដល់ភាគីនានានៅថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦។
7. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបិទបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរប្រឆាំងនឹង អោ អាន¹³ និងបានបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើ អោ អាន ចេញពីកិច្ចស៊ើបសួរលើ យឹម ទិត្យ

⁸ សូមមើល អ៊ីម៉ែល ពី Marija Brackovic ផ្ញើថ្ងៃទី១២ ធ្នូ ២០១៦ នៅម៉ោង ១:៣៤ល្ងាច (ភ្ជាប់ជា ឧបសម្ព័ន្ធ ៥)។

⁹ សូមមើល អ៊ីម៉ែល ពី មន្ត្រីផ្នែកច្បាប់របស់ កសចស ទៅកាន់ភាគី ផ្ញើនៅថ្ងៃទី ១២ ធ្នូ ២០១៦ នៅម៉ោង ២:០៥ ល្ងាច (ភ្ជាប់ជា ឧបសម្ព័ន្ធ ៦)។

¹⁰ D333/1 ញុកសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញនូវដីកាសម្រេចលើការដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដើម្បីដាក់ផែនទី និងសម្ភារៈនៃសំណុំរឿង០០២ ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤, ១២ ធ្នូ ២០១៦។

¹¹ សូមអានអ៊ីម៉ែលពីជំនួយការសហព្រះរាជអាជ្ញានៃ កសត ដែលបានផ្ញើចេញនៅថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ នៅម៉ោង ៤:១៥ ល្ងាច (បានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៧)។

¹² D333/2 សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ អំពីការដកសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដើម្បីដាក់ផែនទី និង សម្ភារៈនៃសំណុំរឿង ០០២ ទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤ (D333), ១៣ ធ្នូ ២០១៦, បានដាក់នៅម៉ោង ១៣:៤៧ ល្ងាច (សូមមើល ទម្រង់នៃការដាក់ឯកសារ, បានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៨)។

¹³ D334 សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទកិច្ចស៊ើបសួរប្រឆាំង អោ អាន, ១៦ ធ្នូ ២០១៦ (“សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទកិច្ចស៊ើប សួរ”)។

បង្កើតបានជាសំណុំរឿង០០៤/២ សម្រាប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើ អា អាន¹⁴ និងផ្តល់ រយៈពេលចំនួន ១៥ថ្ងៃ សម្រាប់ភាគីនានាដាក់សំណើបន្ថែមទាំងឡាយសម្រាប់កិច្ចស៊ើបសួរ។¹⁵

- 8. នៅពេលនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញា ដាក់សារជាថ្មីម្តងទៀតនូវសំណើកាត់បន្ថយនៃសំណើនោះ ដោយអនុលោមតាមវិធាន៦៦(១)។ សំណើដើមត្រូវបានកែតម្រូវ ជាពិសេស ដោយការដកយក ឯកសារទាំងឡាយ ដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថា ទាក់ទងតែទៅនឹងកិច្ចស៊ើបសួរលើ យីម ទិត្យ ប៉ុណ្ណោះ ដែលវាលែងទៅជាផ្នែកនៃសំណុំរឿងរបស់ អា អាន ទៀតហើយ និងដោយ ការដកយកឯកសារដែលត្រូវបានបន្ថែមដោយ សចសអ តាមការយល់ឃើញរបស់ខ្លួន ទៅក្នុងសំណុំរឿង បន្ទាប់ពីការដាក់សំណើដើម។¹⁶

III. សំណើ

- 9. សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើឱ្យ សចស ដាក់ផែនទី ឯកសារនៃសំណុំរឿង០០២ និងខ្សែវីដេអូ (រួមគ្នាហៅថា“សម្ភារៈ”) ទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០២ ដូចបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងរៀបរាប់ ដោយសង្ខេបនៅទីនេះ និងយ៉ាងលម្អិតនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក។ សម្ភារៈទាំងអស់នឹងនាំទៅដល់ ការបញ្ជាក់អំពីការពិត និងមានការពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ទៅក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរលើ អា អាន ចំពោះ ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងភូមិភាគកណ្តាល ឬជួយក្នុងការបង្ហាញឱ្យឃើញថា ឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ គឺជាផ្នែកនៃការវាយប្រហារយ៉ាងរីករាលដាល និងជាប្រព័ន្ធប្រឆាំងជនស៊ីវិល។

ឯកសារគោលនយោបាយជាតិ

- 10. ឯកសារ ទី១ គឺជាកូនសៀវភៅដែលមាន៦ទំព័រ ដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយដោយក្រសួងអប់រំ ពន្យល់ ពីការបែងចែកនៃការរៀបចំនៅក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងបង្ហាញពីរចនាសម្ព័ន្ធហានុក្រម និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។
- 11. ឯកសារ ទី២ គឺជារបាយការណ៍សារព័ត៌មានថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៨ នៃសុន្ទរកថារបស់ ខៀវ សំផន ក្នុងពិធីគម្រប់ខួប ដែលនៅក្នុងសុន្ទរកថានោះ គាត់បានពិភាក្សាអំពីបញ្ហាផ្សេងៗ ដែល

¹⁴ D334/1 ដីកាសម្រេចបំបែកសំណុំរឿង អា អាន ចេញពីសំណុំរឿង ០០៤, ១៦ ធ្នូ ២០១៦។
¹⁵ D334 សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបិទកិច្ចស៊ើបសួរ, កថាខណ្ឌ ៦។
¹⁶ សូមមើលអ៊ីមែលពីចៅក្រម Bohlander ដែលផ្ញើចេញនៅថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ នៅម៉ោង ១១:២៨ ព្រឹក (ឧបសម្ព័ន្ធ ៩)។

សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដើម្បីដាក់ផែនទី និងសម្ភារៈសំណុំរឿង០០២ ទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២ 4

ក្នុងចំណោមនោះ មានកិច្ចប្រឹងប្រែងកសាងជាតិ និងគោលនយោបាយ បកក ប្រឆាំងរឿតណាម។ របាយការណ៍សារព័ត៌មាននេះ ក៏ធ្វើសង្ខេបអំពីដំណោះស្រាយផ្សេងៗដែលបានអនុម័តដោយបក្ស ទាក់ទងនឹងទិសដៅនៃការបង្កើនផលកសិកម្មសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៧៨ ដែលត្រូវសម្រេចឱ្យបានទោះ “ក្នុងតម្លៃណាក៏ដោយ” និងអំពីតម្រូវការក្នុងការបង្កើនចំនួនប្រជាជន។ សុទ្ធសុទ្ធជាថា នេះ និងការបោះ ពុម្ពផ្សាយដំណោះស្រាយ គឺជាឧទាហរណ៍នៃការផ្សាយផ្សាយគោលនយោបាយ បកក ដែលបន្ទាប់ មកត្រូវបានគេយកទៅអនុវត្តនៅមូលដ្ឋាន ហើយគឺជាបញ្ហាដ៏សំខាន់ដែលត្រូវមានជំហានដំបូង មួយអំពីឱកាសជាច្រើនដែលមេដឹកនាំបក្ស បានបញ្ជូនសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗដូច្នោះទៅឱ្យមហាជន។

- 12. ពាក់ព័ន្ធនឹង ខៀវ សំផន ផងដែរគឺ សម្ភារៈ ទី៣ និង ទី៤ ដែលជាសម្រង់នៃខ្សែវីដេអូ នៃបទសម្ភាសន៍ និងប្រតិចារិកដែលឆ្លើយតបទៅនឹងបទសម្ភាសន៍នោះ ដែលក្នុងនោះ ខៀវ សំផន ពិភាក្សាពីភាពលេចធ្លោរបស់ តា ម៉ុក នៅក្នុង បកក និងភាពសំខាន់របស់គាត់ចំពោះ ប៉ុល ពត ព្រមទាំងលក្ខណៈបង្ខិតបង្ខំក្នុងសហករណ៍។ ភស្តុតាងនេះ មានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ការ យល់ដឹងអំពីរបៀបដែល តា ម៉ុក បានដាក់ការងារដល់អ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ ដូចជា អា អាន ជាដើម ដែលជាអ្នកអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់ បកក និងដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការបង្គាប់និងការបង្ខិតបង្ខំទាំងនោះ ត្រូវបានគេយល់ថាជាប់ជាមួយនឹងគោលនយោបាយរបស់ បកក ទាំងនោះ ហើយមានចេតនា និងបានទទួលយកដោយមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ទៀតផង។

ប្រតិចារិកសវនាការសំណុំរឿង០០២/០២

- 13. មានប្រតិចារិកសវនាការពីរប្រភេទដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក។ ប្រភេទទីមួយ ត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយត្រូវបានដាក់លេខសំណុំរឿង០០២ រួចហើយ ដោយផ្ដើមជាមួយនឹង E1/បុព្វបទ (សម្ភារៈ ទី៥-៧ និងមួយផ្នែកនៃសម្ភារៈ ទី៨-៩)។ ប្រភេទទីពីរនៃប្រតិចារិក អាចរកបានតែក្នុងទម្រង់នៃ សេចក្តីព្រាងសម្ងាត់ប៉ុណ្ណោះ ដោយសារកំពុងតែបញ្ចប់ដោយអង្គភាពបកប្រែ (សម្ភារៈ ទី១០-១៣ និងចំណែកដែលនៅសេសសល់នៃសម្ភារៈ ទី៨-៩)។ ដោយមានការគិតគូរអំពីឧបសគ្គនៃពេលវេលា ដែលកើតឡើងដោយសារការបិទកិច្ចសន្យាសួរ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើថា ប្រតិចារិកក្នុងទម្រង់ ជាសេចក្តីព្រាងទាំងនេះ គួរត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់សម្រាប់ជាគោលបំណងពិនិត្យមើល ប៉ុន្តែប្រតិចារិកចុងក្រោយនឹងត្រូវដាក់ទៅក្នុងសំណុំរឿងនៅពេលណាអាចរកបាន។

14. មូលហេតុជាក់លាក់ដែលធ្វើឱ្យប្រតិចារិកសាក្សីសវនាការត្រូវបានស្នើឡើង មាននិយាយលម្អិតនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក ប៉ុន្តែជាទូទៅ ប្រតិចារិកទាំងនេះមានផ្ទុកនូវភស្តុតាងពីអ្នកជំនាញ និងសាក្សីនានាដែលមានកំណត់ហេតុ ឬភស្តុតាងផ្សេងទៀតនៅលើសំណុំរឿង០០៤/២ រួចហើយ និងសក្ខីកម្មរបស់ពួកគាត់បំពេញបន្ថែមទៅលើភស្តុតាងទាំងនោះ ឬអនុញ្ញាតឱ្យយើងបានយល់កាន់តែប្រសើរចំពោះភស្តុតាងដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង។ ប្រតិចារិកដែលបានស្នើឡើងចំនួនពីរឈ្មុត គឺបានមកក្នុងឆ្នាំ២០១៥ និងផ្នែកដែលនៅសល់បានមកពីសីហា ដល់ខែតុលា នៃឆ្នាំនេះ។ ប្រតិចារិកទាំងពីរឈ្មុតនេះសុទ្ធតែចេញពីសវនាការជាសាធារណៈ ដែលភាគីនានាអាចតាមដានក្នុងពេលដែលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាំងនេះបានប្រព្រឹត្តធ្វើឡើង។

ផែនទី

15. សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើដាក់បញ្ចូលផែនទីដូចបានចុះបញ្ជីក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក (សម្ភារៈ ទី១៤-២២) ទៅក្នុងសំណុំរឿងដើម្បីជួយក្នុងការបង្ហាញ និងយល់ដឹងអំពីទីតាំងនៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនេះ ពីលក្ខណៈរិករាលដាល និងជាប្រព័ន្ធរបស់វា ផ្លូវនៃការផ្លាស់ទីលំនៅដោយបង្ខំ ពីភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធរបស់ អាណាន និងអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់របស់គាត់ទៅនឹងឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ និងអំពីព្រំប្រទល់នៃឃុំ ស្រុកតំបន់ និងភូមិភាគនានាដែលពាក់ព័ន្ធ។

សេចក្តីពិចារណាផ្សេងទៀត

16. សហព្រះរាជអាជ្ញា មានការគិតគូរអំពីភស្តុតាងដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២ រួចហើយ និងបានព្យាយាមជៀសវាងធ្វើសំណើសុំឱ្យទទួលយកសម្ភារៈជាន់គ្នា។ ដូចមូលហេតុដែលបានកត់សម្គាល់ខាងលើ និងរៀបរាប់បន្ថែមក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក សម្ភារៈដែលបានស្នើសុំផ្តល់នូវសេចក្តីលម្អិតទាំងឡាយដែលមិនទាន់មាននៅក្នុងសំណុំរឿង ឬមានសារៈសំខាន់ខ្លាំង សម្រាប់ការយល់ដឹងឱ្យកាន់តែច្បាស់ថែមទៀតអំពីភស្តុតាងដែលមាននៅទីនោះស្រាប់។

17. សំណើនេះ មានការគោរពសិទ្ធិចំពោះការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌របស់អាណាន ដោយសារនឹងមិនធ្វើឱ្យមានការពន្យារកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីមិនត្រឹមត្រូវនោះឡើយ។¹⁷

---

¹⁷ ដើម្បីរក្សាក្នុង សំណុំរឿង០០២-D164/3/6 សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុករួម (អង្គបុរេជំនុំជម្រះ), ១២ វិច្ឆិកា ២០០៩, កថាខណ្ឌ៤៣ (កត់សម្គាល់ថា ជនត្រូវចោទសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដើម្បីដាក់ផែនទី និងសម្ភារៈសំណុំរឿង០០២ ទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/០២

សំណើនេះ ពាក់ព័ន្ធតែសម្ភារៈមួយចំនួនតូចដែលបានជ្រើសរើសក្នុងចំណោមឯកសារជាង ១០០០ ដែលមានតែនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ ប៉ុន្តែមិនមាននៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២ ប៉ុណ្ណោះ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ក ផ្តល់សេចក្តីសង្ខេបខ្លីតែច្បាស់ នៃសម្ភារៈនីមួយៗ និងភាពពាក់ព័ន្ធរបស់វាក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើ យ៉ាងណាដើម្បីធានាឱ្យបានថា ការងារពិនិត្យទៅលើឯកសារទាំងនោះ នឹងមិនមែនជាបន្ទុកដល់ ភាគីណាមួយ ឬ កសចស ឡើយ។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- 18. ការបំពេញកិច្ចដែលបានស្នើសុំ មានលក្ខណៈជាក់លាក់គ្រប់គ្រាន់ដែលអាចនាំដល់ការបញ្ជាក់អំពី ការពិត ដែលចាំបាច់ចំពោះកិច្ចស៊ើបសួរ និងដោយគោរពចំពោះសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានសវនាការ មួយដែលត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌របស់ អោ អាន។ អាស្រ័យហេតុនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមស្នើឱ្យ ដាក់សម្ភារៈទាំងនេះទៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ	ភ្នំពេញ	

មានសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះនៅក្នុងពេលវេលាមួយសមស្រប ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១៤ នៃអនុញ្ញា ICCPR និងវិធាន ២១(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ សូមមើលផងដែរ ឯកសារ D322/6 សេចក្តីសម្រេចថ្ងៃទី១៦ កញ្ញា, កថាខណ្ឌ៩។